

Wieczór pełen tradycji - poznaj historię wigilijnych zwyczajów!

Wigilia, dzień pełen niespodzianek, magii i wyjątkowości tuż, tuż. Dzień, w którym nikt nie powinien być sam, kiedy zasiadamy do stołu z najbliższymi naszemu sercu osobami, dzielimy się z nimi opłatkiem życząc wszystkiego co najlepsze i obdarowujemy prezentami. Każdy z nas, bez względu na wiek czeka na ten dzień z niecierpliwością. Któż z nas nie lubi czuć podekscytowania przy otwieraniu świątecznych prezentów i wspólnego śpiewania kolęd? Wigilijny wieczór pełen jest metaforycznych znaczeń, wyjątkowych rytuałów. Większość z nas ich przestrzega, ale czy wiemy co one oznaczają?

Dzielenie się opłatkiem

Każdą wieczerzę wigilijną poprzedza rytuał dzielenia się opłatkiem. Ten biały, przaśny chlebek w polskiej kulturze ma bogatą symbolikę. Po pierwsze oznacza ciało Chrystusa. Po drugie jego zadaniem jest łączyć zwaśnionych ludzi. Bowiem przy łamaniu się opłatkiem składamy sobie życzenia wszystkiego co najlepsze. **Przełamanie się opłatkiem** wyraża pojednanie, życzliwość, miłość i przyjaźń.

12 potraw wigilijnych

Tradycja nakazuje, by na wigilijnym stole znalazło się dwanaście potraw. Dlaczego? Głównie dlatego, że tyle jest miesięcy w roku lub (jak mówią inne źródła), tylu było uczniów Jezusa. Wśród dwunastu potraw **nie może oczywiście zabraknąć** karpia, barszczu lub zupy grzybowej i pierogów. W zależności od regionu Polski dania wigilijne są różne.

śląskie zwyczaje wigilijne nakazują spożywanie na wieczerzy wigilijnej siemieniotki i moczki.

- **Siemieniotka** to polewka przyrządzona z siemienia konopnego i kaszy jaglanej.
- **Moczka** to z kolei sos zrobiony z piernika i suszonych owoców, dodawany do klusek.

Wielkopolskie zwyczaje wigilijne podają, że na Wigilii nie powinno zabraknąć **zupy z suszu i makielek** (kluski utarte z makiem, posypane cukrem).

W każdym zakątku kraju można znaleźć zwyczaje wigilijne charakterystyczne dla danego regionu. Nigdzie natomiast nie zabraknie na stole maku i ryb.

Dodatkowe nakrycie przy stole

Zwyczaje wigilijne głoszą, że na stole wigilijnym powinno znaleźć się **jedno wolne nakrycie**. Położone z myślą o zbłąkanym wędrowcu lub niespodziewanym gościu. Wigilia jest bowiem takim szczególnym dniem, w którym nikt **nie powinien być sam**, a zwyczaje wigilijne nakazują przyjąć każdego, kto zapuka do naszych drzwi.

Choinka i sianko pod obrusem

Przystrajanie choinek to to **jedna z najmłodszych tradycji wigilijnych**. Swój początek miała w XVI wieku, kiedy to w zaczęto wstawiać do domów iglaste drzewka. Dekorowano je orzechami i jabłkami.

Polskie zwyczaje wigilijne wcześniej obejmowały strojenie domów **gałązkami "zimozielonymi"** (świerku, jodły, sosny). Strojono nimi ramy obrazów, ściany, drzwi i furtki. Zielone rośliny uznawano za symbol życia.

Dawne zwyczaje wigilijne to także stawianie w kątach domów snopów siana i słomy. Miało to zapewnić **urodzaj w nadchodzącym roku** i przypominać ubogie warunki, w jakich przyszedł na świat Jezus. Zwyczaj ten przetrwał do dziś w formie **wiązki siana**, którą wkłada się pod obrus.

Pierwsza gwiazdka

Jeśli chcesz przestrzegać zwyczajów wigilijnych, powinnaś rozpocząć kolację wigilijną, gdy na niebie pojawi się pierwsza gwiazda. Tradycja zasiadania do kolacji z pierwszą gwiazdą to **nawiązanie do historii biblijnej**. Pierwsza gwiazdka symbolizuje bowiem Gwiazdę Betlejemską, za którą podążali trzej królowie w noc narodzin Jezusa.

Śpiewanie kolęd

Kolędy wypełnione są tematyką nawiązującą do biblijnych opisów narodzin Jezusa, zwłaszcza do wydarzeń Nocy betlejemskiej, pokłonu pasterzy, klimatu groty czy stajenki, w której przyszedł na świat Zbawiciel

Prezenty gwiazdkowe

Po pysznej kolacji czas na prezenty! Moment najbardziej oczekiwany przez dzieci. Wielkopolskie i pomorskie zwyczaje wigilijne podają, że prezenty przynosi **Gwiazdor**. W pozostałych częściach Polski jest to **św. Mikołaj**. Aniołek, Dzieciątko czy Dziadek Mróz to inne nazwy dobroduszej postaci rozdającej prezenty grzecznym dzieciom. Zwyczaje wigilijne dotyczące obdarowywania się prezentami, jak większość tradycji świątecznych, wywodzi się z chrześcijańskich podań. Według Biblii **św. Mikołaj** to postać prawdziwa. **Mikołaj** był biskupem Miry. Świętym został dzięki swojej hojności. Nie pozostawał obojętny na niedole biednych ludzi. Wspomógł każdego, kto znalazł się w potrzebie.

Pasterka

Pasterka, czyli Msza św. o północy w noc Bożego Narodzenia, otwiera oktawę liturgicznych obchodów związanych z tajemnicą Wcielenia, czyli przyjęcia przez Syna Bożego ludzkiej natury i przyjścia na świat. Uczestniczenie w Pasterce, najlepiej z całą rodziną, stanowi zasadniczy, centralny punkt wszystkich zwyczajów powiązanych z obchodami przyjścia na świat Bożego Dziecięcia.